

«Μία από τις τρέχουσες προτεραιότητες είναι η δημιουργία των λεγόμενων τοπικών ενεργειακών κοινοτήτων»

Συνέντευξη με τον José Antonio Serrano Martínez, Δήμαρχο της Μούρθια στην Ισπανία, νικήτριας των βραβείων «City in the Spotlight» του Συμφώνου των Δημάρχων.

[Σύμφωνο των Δημάρχων - Ευρωπαϊκό Γραφείο:] Η Μούρθια ήταν ο πρώτος ισπανικός δήμος που ανέλαβε δέσμευση στο πλαίσιο του Συμφώνου των Δημάρχων, πίσω στο μακρινό 2008! Αναλογιζόμενος αυτά τα 13 χρόνια συμμετοχής στο κίνημα, ποια θεωρείτε ότι είναι τα μεγαλύτερα επιτεύγματα της πόλης σε ό,τι αφορά το κλίμα και την ενέργεια;

[Δήμαρχος Serrano Martínez:] Η Μούρθια έχει επιτύχει πολλαπλούς στόχους σε αυτό το διάστημα, ένας εκ των οποίων ήταν η εκπλήρωση των επιδιώξεων του ΣΔΒΕ (Σχέδιο Δράσης για τη Βιώσιμη Ενέργεια) της για το 2020, το οποίο είχε εγκριθεί τον Νοέμβριο του 2010 με στόχο τη μείωση των εκπομπών CO₂ κατά 20%. Το αποτέλεσμα ήταν η μείωση κατά τουλάχιστον 428.334 τόνους CO₂ το 2020, σε σύγκριση με τα επίπεδα εκπομπών του 2007. Τώρα σκοπεύουμε να πάμε αυτόν τον στόχο στο επόμενο επίπεδο, μειώνοντας τις εκπομπές κατά 40% στο ΣΔΒΕ (Σχέδιο Δράσης για τη Βιώσιμη Ενέργεια) του δήμου για το 2030, που αποτελεί φυσική προέκταση του ΣΔΒΕ για το 2020. Επίσης, είμαι υπερήφανος που, κατά τη θητεία μου ως Δήμαρχος της Μούρθια, η πόλη ενστερνίστηκε το όραμα του Συμφώνου των Δημάρχων για την επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας έως το 2050.

Η συμμετοχή της Μούρθια στο Σύμφωνο των Δημάρχων είναι μια κινητήριος δύναμη και μας παρέχει υποστήριξη στον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής και την προσαρμογή σε αυτήν. Η ευρωπαϊκή υποστήριξη έρχεται με τη μορφή της αναγνώρισης και μας επιτρέπει να αξιοποιούμε τους πόρους και τις ευκαιρίες δικτύωσης που απαιτούνται για την εκπλήρωση δεσμεύσεων σε σχέση με την ενέργεια και το κλίμα. Η αναγνώριση αποτελεί ταυτόχρονα ενθάρρυνση και κινητήριο δύναμη.

Η πόλη πρόσφατα ενστερνίστηκε το [όραμα του Συμφώνου των Δημάρχων για μια πιο δίκαιη, κλιματικά ουδέτερη Ευρώπη έως το 2050](#). Ένα μέρος αυτής της νέας δέσμευσης προϋποθέτει τη συνεργασία με τους τοπικούς φορείς και τους πολίτες. Τι κάνει η Μούρθια από αυτήν την άποψη;

Εάν θέλουμε η κοινωνία, οι εταιρείες, οι φορείς και οι διοικήσεις της Μούρθια να αλλάξουν τις συνήθειές τους και να εστιάσουν σε ένα κοινό έργο που αφορά στην αντιμετώπιση του περιβάλλοντος με μεγαλύτερο σεβασμό, είναι απαραίτητο να συμμετέχουν όλοι οι παράγοντες και οι υποκείμενες κοινωνικές οντότητες του δήμου. Μόνο τότε θα μπορούμε να δημιουργήσουμε ένα συναρπαστικό και επιτυχημένο κοινό έργο στο οποίο όλοι θα διαδραματίσουμε κάποιο ρόλο και θα αποκομίσουμε τα οφέλη. Γι' αυτό η Στρατηγική Μετριασμού της Κλιματικής Αλλαγής και η Στρατηγική Προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή του δήμου για το 2030 θα καταλήξουν σε μια συμμετοχική διαδικασία που περιλαμβάνει κοινωνικούς παράγοντες, οργανισμούς, επαγγελματικές ενώσεις, εμπειρογνώμονες, κέντρα γνώσης και πολλές άλλες ομάδες.

Μία από τις τρέχουσες προτεραιότητες είναι η δημιουργία των λεγόμενων τοπικών ενεργειακών κοινοτήτων που λειτουργούν από τους πολίτες, τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις και τις τοπικές αρχές. Αυτό καθιστά ζωτικής σημασίας την καθοδήγηση όλων αυτών των φορέων καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας και τη διευκόλυνση μιας πραγματικής ενεργειακής μετάβασης. Οι ντόπιοι θα μπορούν να παράγουν ενέργεια, να την καταναλώνουν, να την αποθηκεύουν, να τη διανέμουν ή ακόμη και να την πωλούν, με αποτέλεσμα αυτό να αποτελεί καίριο παράγοντα στη μείωση των δαπανών και τη συμβολή σε μια πραγματική ενεργειακή μετάβαση.

Επιπλέον, στόχος μας είναι να πραγματοποιήσουμε εκστρατείες ενημέρωσης που παρέχουν γνώση και κατάρτιση σε ό,τι αφορά την κλιματική αλλαγή, ενθαρρύνουν τη συμμετοχή των πολιτών στην προσαρμογή του δήμου και προάγουν τον ανοιχτό διάλογο. Εφόσον αλλάζει το κλίμα, γιατί δεν αλλάζουμε κι εμείς οι ίδιοι;

Έχετε συναντήσει κάποιο σημαντικό εμπόδιο στην επίτευξη των τοπικών σχεδίων σας για το κλίμα και την ενέργεια; Πώς τα υπερβήκατε;

Το μεγαλύτερο εμπόδιο είναι η λήψη χρηματοδότησης για την υλοποίηση δράσεων μετριασμού και προσαρμογής στο πλαίσιο της αντιμετώπισης της κλιματικής αλλαγής. Επειδή οι δημοτικοί πόροι είναι περιορισμένοι, πρέπει να βρίσκουμε εναλλακτικές πηγές, πέραν της δέσμευσης για τη διάθεση των απαραίτητων πόρων στους ετήσιους προϋπολογισμούς και της ανάληψης μιας ισχυρής χρηματοοικονομικής δέσμευσης για τα προσεχή χρόνια. Συνήθως χρησιμοποιούνται διαφορετικοί μηχανισμοί χρηματοδότησης, όπως οι ανανεώσιμες πιστώσεις, τα προγράμματα χρηματοδότησης από τρίτους, η χρηματοδοτική μίσθωση, οι εταιρείες παροχής ενεργειακών υπηρεσιών (ΕΕΥ) ή οι συμπράξεις δημοσίου-ιδιωτικού τομέα. Επίσης, επιζητούμε τη σύμπραξη με άλλους ιδιωτικούς και δημόσιους οργανισμούς και αναζητούμε εναλλακτικές πηγές χρηματοδότησης μέσω των διαφόρων εθνικών και ευρωπαϊκών προγραμμάτων ενισχύσεων και επιδοτήσεων. Πρέπει να εξετάζουμε κάθε υφιστάμενη και εφικτή επιλογή.

Άλλο ένα εμπόδιο που πρέπει να ξεπεραστεί είναι η ευαισθητοποίηση των πολιτών ώστε να αλλάξουν τις συνήθειές τους και επομένως εστιάζουμε τις προσπάθειές μας στην ενημέρωση σχετικά με ζητήματα βιωσιμότητας. Έχουμε παρατηρήσει ότι υπάρχει ένα χάσμα μεταξύ επιστήμης και επίγνωσης της κοινής γνώμης και θα πρέπει να ενθαρρύνουμε τη μεγαλύτερη δραστηριοποίηση των πολιτών και των επιχειρήσεων, καθώς και τη μεγαλύτερη κοινωνική και πολιτική συμμετοχή, προκειμένου να καταπολεμήσουμε και να αντιμετωπίσουμε αυτό το πρόβλημα.

Γιατί αποφασίσατε να συμμετέχετε στα βραβεία City in the Spotlight του Συμφώνου των Δημάρχων;

Είμαστε υπερήφανοι που συμμετέχουμε στην κοινότητα του Συμφώνου των Δημάρχων για το Κλίμα και την Ενέργεια και πιστεύω ότι αυτά τα βραβεία του Συμφώνου των Δημάρχων είναι μια εξαιρετική ευκαιρία για να προβάλλουμε τη δέσμευσή μας, ενώ ταυτόχρονα φιλοδοξούμε να αποτελέσουμε ένα παράδειγμα για ολόκληρη την κοινότητα του Συμφώνου και πέρα από αυτήν. Αυτή η στάση μάς δίνει την ορμή και το κίνητρο που απαιτούνται για να συνεχίσουμε αυτήν την πορεία. Πιστεύουμε στην Ευρώπη και πιστεύουμε στο Σύμφωνο των Δημάρχων και σε όλες τις ευκαιρίες που

προσφέρει. Οι ακραίες καιρικές συνθήκες είναι μια πρόκληση για την υφήλιο και ως Δήμαρχος της Μούρθια πιστεύω ότι μια ενιαία ευρωπαϊκή απάντηση θα είναι και μια ισχυρή απάντηση.

Πώς βλέπετε τη Μούρθια το 2050;

Στη Μούρθια πιστεύουμε ακράδαντα σε ένα έργο της πόλης στο οποίο η βιωσιμότητα και ο σεβασμός για το φυσικό περιβάλλον είναι οι θεμέλιοι λίθοι ανάπτυξης και μελλοντικών ευκαιριών. Η κυβερνητική μου ομάδα έχει ως στόχο να καταστήσει τη Μούρθια έναν πιο δομημένο, πιο συνδεδεμένο, πιο δίκαιο, πιο βιώσιμο και πιο ανοιχτό δήμο και θα υλοποιηθεί μια σειρά έργων στο προσεχές μέλλον που στοχεύουν στο σύνολό τους στη βελτίωση της ποιότητας ζωής στη Μούρθια.

Ένα από τα κύρια έργα είναι το έργο αστικοποίησης για αυτό που αποκαλείται Ζώνη 0, το οποίο συνίσταται στην κάλυψη παλαιών σιδηροδρομικών γραμμών, ώστε αυτό το σημάδι που χωρίζει την κοινότητα να μετατραπεί σε μια πρωτοβουλία αστικής ανάπτυξης με ποδηλατοδρόμους, περιοχές πρασίνου και χώρους αναψυχής. Πέραν αυτού, η κάλυψη των σιδηροδρομικών γραμμών θα μετατρέψει τον υφιστάμενο σιδηροδρομικό άξονα σε κύρια οδό με προτεραιότητα στους πεζούς και δύο άξονες που θα συνδέουν τη νέα διαδρομή περιπάτου με τον ποταμό Σεγκούρα.

Οι πεζοδρομημένες ζώνες θα είναι ένα από τα ορόσημα του δήμου κατά τους προσεχείς μήνες, όπως και η επέκταση των ζωνών χαμηλών εκπομπών (ZXE) και οι διάφορες δράσεις για τη βελτίωση της ποιότητας του αέρα. Θα ξεκινήσουν πιλοτικά έργα πεζοδρόμησης σε περιφερειακές οδούς, ώστε να επαληθευτεί η εφικτότητα και να εισαχθεί η μόνιμη πεζοδρόμηση.

Η κινητικότητα εντός του δήμου θα βελτιωθεί μέσω πολυάριθμων έργων που στοχεύουν στην ανάπτυξη της δημόσιας συγκοινωνίας, τη δημιουργία περισσότερων ποδηλατοδρόμων, την ολοκλήρωση των διαφορετικών τρόπων μεταφοράς, τον διαχωρισμό αποκλειστικών πλατφορμών για αστικές συγκοινωνίες και την κατασκευή χώρων στάθμευσης που ενσωματώνονται στη δημόσια συγκοινωνία. Ο στόχος είναι να δημιουργήσουμε έναν δυναμικό δήμο που ευνοεί τη φυσική σχέση μεταξύ του κέντρου της πόλης και των περιφερειών.

Θα αναπτυχθούν διαφορετικές δράσεις που θα αυξήσουν σημαντικά τους χώρους πρασίνου στον δήμο, αν και ένας ακόμη στόχος θα είναι να καταστούν οι χώροι

πρασίνου χώροι διαγενεακής αλληλεπίδρασης. Για τον σκοπό αυτό, μια σειρά έργων θα εστιάσει στις εγκαταστάσεις καλλισθενικής, πατινάζ ή φυσιοθεραπείας.

Η δημιουργία των κατάλληλων πράσινων υποδομών είναι καίριας σημασίας για τη βελτίωση της βιοποικιλότητας στην αστική περιοχή, ως ένα μέτρο προσαρμογής στο κλίμα.

Επίσης, κινούμαστε σταθερά προς την ενεργειακή αυτοκατανάλωση -τον κύριο άξονα της ενεργειακής μετάβασης- ξεκινώντας από τα δημοτικά μας κτήρια και σε απόλυτη ευθυγράμμιση με την προώθηση των τοπικών ενεργειακών κοινοτήτων. Η καθιέρωση των ηλεκτρικών οχημάτων είναι άλλη μία σημαντική πρόκληση που αντιμετωπίζουμε, σε συνδυασμό με την επίτευξη μιας πιο ισορροπημένης κατανομής των διαφόρων τρόπων μεταφοράς ή μιας πιο βιώσιμης κατανομής του τελευταίου χιλιομέτρου.

Η επένδυση στη βιωσιμότητα είναι μια ευκαιρία βελτίωσης και μια ευκαιρία ανάπτυξης που πρέπει να πραγματοποιήσουμε στη Μούρθια.

Για να δείτε την παρουσίασή μας από το περασμένο καλοκαίρι που επισημαίνει τα μεγαλύτερα έργα που πρόκειται να ξεκινήσουν τους επόμενους μήνες, επισκεφθείτε τον ιστότοπο:

<https://centromedios.murcia.es/PUBLICO/NotaPrensa/Default.aspx?pIdPagina=25&pIdNoticia=60460#ad-image-0>